

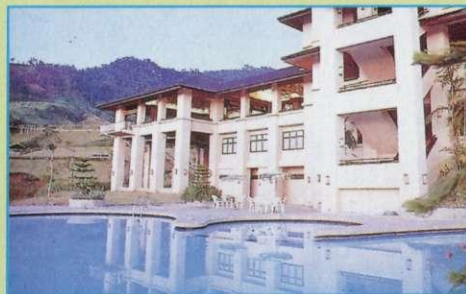
คู่มือท่องเที่ยว

ภูหินร่องกล้า

THE IMPERIAL PHUKAEW HILL RESORT

อิมพีเรียล ภูเก็ตฮิลล์ รีสอร์ท รีสอร์ทสวยท่ามกลางบรรยากาศแบบสวิสเซอร์แลนด์ อากาศสดชื่น เย็นสบายตลอดปี แวดล้อมด้วยธรรมชาติที่สวยงามสดชื่น ตั้งอยู่ใจกลางเขาดี้อ สามารถเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยว ทุกแห่งได้โดยสะดวก พร้อมพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน ภัตตาคาร คาราโอเกะ สันทนาการ สระว่ายน้ำ ห้องชาวน้ำ และห้องประชุมขนาดใหญ่ พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยครบครัน....

ติดต่อสอบถาม และสำรองที่พักได้ที่...

อิมพีเรียล ภูเก็ต ฮิลล์ รีสอร์ท

99 หมู่ 14 ถนนพิษณุโลก - หล่มสัก (หมายเลข 12)
ต.แคมป์สน อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ 67280
โทรศัพท์ (056) 750056-60, (02) 5519304
โทรสาร (02) 5519305

ขณะนี้ การบินไทย ได้ให้บริการเที่ยวบิน
กรุงเทพฯ - เพชรบูรณ์ - ลำปาง - กรุงเทพฯ
ทุกวันพุธ - ศุกร์ - อาทิตย์

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

ภูหินร่องกล้าดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ที่ถูกปกคลุมไปด้วยความงามของธรรมชาติที่แผ่เร้นลัทธิและแนวความคิดทางการเมือง โดยการยอมเอาชีวิตเลือดเนื้อและวิญญาณเข้าแลกเพื่ออุดมการณ์ที่ยึดมั่นของตน ดินแดนนี้จึงกลายเป็นสมรภูมิการสู้รบประหัตประหารของคนไทยด้วยกัน ท้ายที่สุดก็เหลือเพียงคราบน้ำตาและรอยอาลัยที่ฝังลึกในหัวใจคนไทย และเพื่อให้สภาพแห่งนี้ยังคงความเป็นอนุสรณ์ทางประวัติศาสตร์สืบต่อไป กองอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้จึงได้จัดเป็นอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า อันเป็นพื้นที่ที่ยังคงไว้ซึ่งตำนานแห่งประวัติศาสตร์และความสวยงามที่แฝงไปด้วยความแปลกมหัศจรรย์ของธรรมชาติไว้ ณ ที่แห่งนี้

ภูหินร่องกล้า ได้รับการประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2527 ครอบคลุมพื้นที่ 191,875 ไร่ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่รอยต่อ 3 จังหวัดคือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เลย นับเป็นอุทยานแห่งชาติแห่งที่ 48 ของประเทศไทย

ประวัติความเป็นมา

เมื่อปี พ.ศ.2511-2515 เทือกเขาภูหินร่องกล้าเคยเป็นฐานที่มั่นในการเผยแพร่ลัทธิคอมมิวนิสต์ ทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงทางการเมือง จนถึงกลางปี พ.ศ.2515 ทางราชการจึงเปิดยุทธการภูขวางเข้ายึดภูหินร่องกล้า แต่ไม่สำเร็จ เนื่องจากชัยภูมิที่สลับซับซ้อนและสูงชัน ปกคลุมด้วยป่ารกทึบของภูหินร่องกล้า ทางกองบัญชาการทหารบกจึงเปลี่ยนแผน

ยุทธการ 66/2523 และคำสั่งที่ 65/2525 เข้าปฏิบัติการจนเป็นผลให้พรรคคอมมิวนิสต์ได้รับความกดดัน และเข้ามอบตัวต่อรัฐบาล ทำให้บรรดามวลชนของ ผกค.ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่าม้ง ได้กลับใจ ไม่ร่วมมือกับ ผกค.ทำให้แกนนำส่วนใหญ่จะทิ้งฐานที่มั่นไป หลังจากนั้นจึงเริ่มมีการพัฒนาโดยการตัดถนนผ่านใจกลางหุบเขา ต่อมากองทัพภาคที่ 3 ได้ร่วมมือกับกรมป่าไม้จัดตั้งป่าภูหินร่องกล้าเป็นอุทยานแห่งชาติ

ในเดือนมกราคม 2526 กรมป่าไม้ได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าสำรวจพื้นที่และข้อมูลเบื้องต้นซึ่งได้ผลสรุปว่า ผืนป่าภูหินร่องกลามีสภาพภูมิประเทศสวยงาม เป็นป่าต้นน้ำลำธาร ประกอบกับพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์ เหมาะสมที่จะจัดตั้งเป็นอุทยานแห่งชาติ จึงมีการกำหนดป่าบริเวณภูหินร่องกล้าในท้องที่ตำบลบ่อโพธิ์ ตำบลเนินเพิ่ม ตำบลบ้านแยง อำเภอ นครไทย จังหวัดพิษณุโลก และตำบลสะทอน อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เป็นอุทยานชาตินับแต่นั้นมา

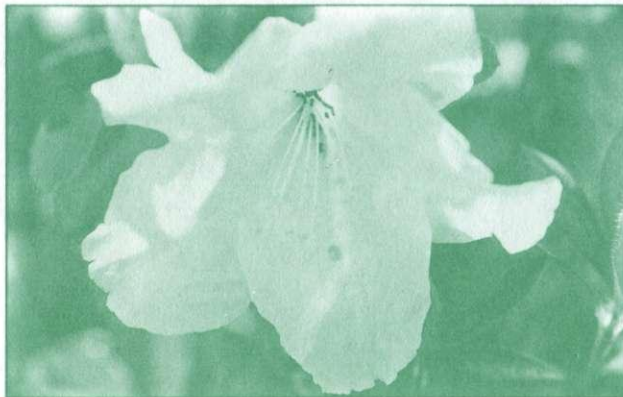

▲ สมรภูมิการสู้รบ

ภูมิศาสตร์และพันธุ์ไม้

ภูหินร่องกล้าตั้งอยู่ในเทือกเขาเพชรบูรณ์ ในเขตรอยต่อของ 3 จังหวัด คือ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ และเลย มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,614 เมตร ยอดที่สูงที่สุดคือ ภูมอโล สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,800 เมตร สภาพภูมิประเทศทั่วไปของภูหินร่องกล้า เป็นแนวเทือกเขาสูงชันสลับซับซ้อนทอดตัวยาวจากทิศเหนือสุดติดชายแดนลาวด้านแขวงไชยบุรี ลงมาทางด้านทิศใต้ในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ลักษณะพันธุ์ไม้ที่เด่นได้แก่ เต็ง รัง พะยอม เหียง ฯลฯ บางช่วงเป็นป่าดิบเขา และป่าดิบ มีความชื้นสูง มีพันธุ์ไม้ที่เด่นจำพวกไม้ตระกูลก่อ อบเชย ไม้ตระกูลหวาย ตระกูลปาล์ม เป็นต้น นอกจากนั้นบางส่วนยังประกอบไปด้วยป่าสนเขา มีสนสองใบ และสนสามใบขึ้นปะปนกัน และยังมีพันธุ์กล้วยไม้ และดอกไม้ป่ามากมาย อาทิเช่น ม้าวิ่ง เอื้องคำหิน น้ำเต้าฤๅษี เก้าแก้ว หลุยส์เซีย หล้าปรกดอย ช้องนางคลี่ เอื้องสายสามสี เหนง้าน้ำทิพย์ กุหลาบขาว และเฟิร์นต่างๆ ในเขตป่าเทือกเขาภูหินร่องกล้านี้ ได้พบสัตว์ป่าหลายประเภท เช่น หมู เสือ กวาง เก้ง กระซัง และนกชนิดต่างๆ แต่เนื่องจากป่านี้เคยเป็นสมรภูมิมาก่อน พื้นที่ป่าจึงถูกทำลายเสียหายเป็นจำนวนมาก ตลอดจนสัตว์ป่าต่างๆ ถูกล่ามาเป็นอาหารจึงอพยพหลบหนีไปที่อื่น

▲ กุหลาบขาว

ปัจจุบันทางราชการได้ดำเนินการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ โดยได้รับความร่วมมือจากบริษัทเอกชน บริษัทงบประมาณเข้ามาดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่ถูกทำลายในช่วงปี พ.ศ.2537-2539 บริษัทเครือเจริญโภคภัณฑ์ได้ดำเนินการปลูกป่าในพื้นที่จำนวน 32,797 ไร่

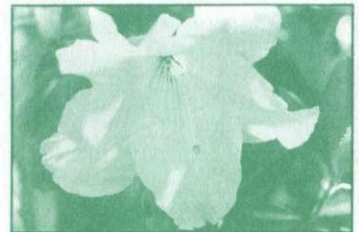
ลักษณะทางธรณีวิทยา

มีพื้นที่ราบบนเทือกเขา ส่วนมากเป็นลานหิน ลักษณะเป็นหินทรายแดง มีทั้งเป็นลานหินเรียบ และลานหินปุ่ม บางตอนเป็นผาสูงชันบางตอนเป็นสวนหิน ภูมิทัศน์ดูสวยงาม

กุหลาบขาว

กุหลาบขาว หรือ White Rhododendron มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Rhododendron lyllyi มีลักษณะเป็นไม้พุ่ม สูงประมาณ 3-4 เมตร กิ่งและลำต้นเรียบ เปลือกไม้มีขน ยอดตรง มีถิ่นอาศัยอยู่บริเวณป่าละเมาะเขา หรือบริเวณลานหิน โดยจะออกดอกในช่วงเดือนเมษายน - พฤษภาคม มักพบมากในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นที่ ภูหินร่องกล้า (พิษณุโลก) ดอยอินทนนท์ (เชียงใหม่) ภูกระดึง และภูหลวง (เลย)

กุหลาบขาวเป็นไม้สกุลเดียวกับกุหลาบแดง และกุหลาบพันปี ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ป่าหายากของไทยพันธุ์หนึ่ง โดยธรรมชาติมักขึ้นบริเวณลานหินร่องหิน และหน้าผา ซึ่งอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,000 เมตร ขึ้นไป พบได้ในพื้นที่ภูเขาสูงทั่วไป แต่ที่พบว่ามีขึ้นรวมกลุ่มมากที่สุดอยู่บริเวณติดกับลานหินปุ่ม และลานหินแตกของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

แปลกตา ลักษณะเช่นนี้สันนิษฐานเกิดจากการเอียงเทของชั้นหินแบบโครงสร้างประทุนคว่ำที่เกิดจากการสะสมของแม่น้ำที่เรียกว่า Braided Stream เมื่อประมาณ 100-120 ล้านปี ต่อจากนั้นหินเหล่านั้นก็ถูกแรงอัดจนโค้งงอ ทำให้เกิดรอยแตก 2 แนว ตั้งฉากกัน จากรอยแตก ต่อจากนั้นก็เกิดการกัดเซาะจนกลายเป็นสภาพธรรมชาติที่สวยงาม แปลกตา

สภาพอากาศ

โดยทั่วไปนั้นอากาศจะหนาวเย็นตลอดปี อุณหภูมิต่ำสุด 0-4 องศาเซลเซียส มีฝนตกชุกในฤดูฝน อากาศจะหนาว มีเมฆหมอกหนาที่บ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 17-25 องศาเซลเซียส

แหล่งท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าเป็นอุทยานที่มีความงามและความหลากหลายทางธรรมชาติ ทั้งพันธุ์ไม้ที่สมบูรณ์ และสัตว์ป่า ท่ามกลางความงามตระการตาของภูหินร่องกล้า นั้น ยังมีเรื่องราวและร่องรอยของประวัติศาสตร์การสู้รบจากความขัดแย้งในอุดมการณ์ การท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จึงได้ทั้งความงามของธรรมชาติ และประวัติศาสตร์การสู้รบ และความขัดแย้งทางการเมืองครั้งสำคัญของประเทศไทย โดยแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญได้แก่

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

อยู่ใกล้กับที่ทำการอุทยานฯ เป็นสถานที่จัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติศาสตร์การสู้รบ มีภาพแผนภูมิข้อมูล อุปกรณ์การแพทย์ อาวุธที่ยึดได้ เอกสารเผยแพร่ลิขสิทธิ์คอมพิวเตอร์ รวมทั้งมีนิทรรศการด้านธรรมชาติวิทยาภูหินร่องกล้า จัดแสดงด้วย

นอกจากนั้นบริเวณศูนย์ยังมีห้องประชุมจุคนได้ประมาณ 80 คน ใช้ในการบรรยายสรุปหรือประชุมสัมมนา และเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวควรติดต่อขอข้อมูลก่อนการเดินทางท่องเที่ยวในอุทยานฯ

▲ โรงเรียนการเบี่ยงการทหาร

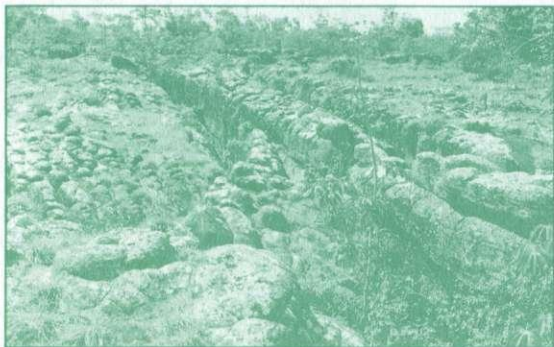

ลานหินแตก

ลานหินแตกอยู่ห่างจากฐานพัชรินทร์ประมาณ 300 เมตร มีอาณาบริเวณกว้างใหญ่ประมาณ 40 ไร่ ทั้งลานหินมีร่องแตกลึกเป็นแนวยาว ความกว้าง และลึกแตกต่างกันไป ลักษณะเช่นนี้นักธรณีวิทยาสันนิษฐานว่าเกิดจากการโก่งตัวหรือเคลื่อนตัวของผิวโลก ตามบริเวณร่องหินถูกปกคลุมไปด้วยกลายไม้มานานพันธุ์เมื่อถึงช่วงออกดอกจะมีความงดงามมาก ด้วยสภาพภูมิศาสตร์เช่นนี้ จึงทำให้ลานหินแตกเป็นที่กำบังต่อการโจมตีของทหารฝ่ายรัฐบาลได้เป็นอย่างดี จึงทำให้สถานที่ดังกล่าวเป็นสมรภูมิที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของภูหินร่องกล้า

การเกิดลานหินแตก-ลานหินปุ่ม

ภูหินร่องกล้า เป็นเทือกเขาที่มีการเอียงเทของชั้นหินแบบโครงสร้างประทุนคว่ำที่เกิดจากการสะสมของแม่น้ำที่เรียกว่า Braided Stream เมื่อประมาณ 120-100 ล้านปี ต่อจากนั้นหินเหล่านี้ถูกแรงอัดจนโก่งงอจากการโก่งงอทำให้เกิดรอยแตก 2 แนว ตั้งฉากกัน จากรอยแตกเกิดการผุพังทำลายและกัดกร่อน บางรอยแตกถูกน้ำกัดเซาะจนลึกและกร่อนจนมีลักษณะกลมมนกลายเป็นหินปุ่มในปัจจุบัน

โรงเรียนการเมืองการทหาร

ตั้งอยู่บริเวณ กม.4 จากที่ทำการอุทยานฯ เมื่อปี 2513 เคยเป็นที่ตั้งของคณะกรรมการเขต คือ จังหวัดเลย จังหวัดเพชรบูรณ์ ต่อมาในปี พ.ศ.2520 ได้จัดตั้งเป็นโรงเรียนสอนเกี่ยวกับการทหาร ลัทธิคอมมิวนิสต์ มีการหนังสือรายสัปดาห์ชื่อ “เอกราช” หลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 ได้มีนิสิตนักศึกษาหลบมาอยู่ที่นี้ และได้มีการสอนและเผยแพร่วิชาการเมืองการทหารในโรงเรียนแห่งนี้ เมื่อกลางปีและในกลางปี พ.ศ.2525 ก็ได้เลิกลัทธิโรงเรียนแห่งนี้ เมื่อสมาชิกพรรคพคท.(พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย) เข้ามอบตัวต่อทางราชการ

กังหันน้ำ

อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนการเมืองการทหาร มีถนนขวางกั้นอยู่ โดยเป็นกังหันขนาดใหญ่ที่สร้างขึ้นมาจากการผสมผสานด้วยความคิดก้าวหน้าทางวิชาการและการนำประโยชน์จากธรรมชาติมาใช้ซึ่งสร้างโดยนิสิตคณะวิศวกรรมที่เข้าร่วมกับพคท.เมื่อเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2516 กังหันน้ำเป็นกังหันที่ขับเคลื่อนด้วยพลังน้ำเพื่อหมุนแกนครกกระโถนตำข้าว ซึ่งสถานที่นี้ก็เปรียบเสมือนโรงสีข้าวของ พคท.นั่นเอง

▲ กังหันน้ำ

สำนักอำนาจรัฐ

สำนักอำนาจรัฐ คือส่วนหนึ่งของการปกครองระบบท้องถิ่นที่มีฐานะเทียบเท่า อำเภอหรือจังหวัดที่ขึ้นอยู่กับ พคท. โดยตรง อำนาจและหน้าที่เหมือนกับอำเภอหรือจังหวัด เด็กที่เกิด คนที่ตาย การเดินทางออกนอกเขตแดนก็ต้องทำการแจ้ง และขออนุญาตสำนักอำนาจรัฐทั้งสิ้น สำนักอำนาจรัฐจึงเป็นฝ่ายปกครองที่ต้องปกครองมวลชนทั้งหมดบนภูหินร่องกล้าให้อยู่ในระเบียบวินัยของพรรค มีกฎระเบียบเป็นของตนเอง หากมวลชนไม่ปฏิบัติตามกฎของพรรคก็จะถูกลงโทษแล้วแต่ความหนักเบาของโทษ โดยจะมีคุกไม้ขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 5 เมตร และสูงประมาณ 2 เมตร ไม้คอกกักขังผู้กระทำความผิด สำนักอำนาจรัฐจึงเป็นส่วนน่าที่จะตัดสินใจโดยได้รับความเห็นชอบของพรรค และเป็นผู้นำนโยบายของพรรคมาปฏิบัติ

ทางเข้าสำนักอำนาจรัฐแต่เดิมถูกปกปิดไว้อย่างมิดชิด แต่หลังจากทางการยึดภูหินร่องกล้าไว้แล้ว จึงได้มีการทำทางเข้าสู่สำนักอำนาจรัฐ ทำให้ได้พบสภาพธรรมชาติที่ลึกลับ ซับซ้อนงดงาม และแฝงไปด้วยความมหัศจรรย์

สุสานนักรบ ทปท.

เป็นสถานที่ฝังศพของนักรบทหารปลดแอกแห่งประเทศไทย (ทปท.) ที่เสียชีวิตจากการสู้รบกับทหารฝ่ายรัฐบาล โดยจะอยู่ใกล้บริเวณลานเอนกประสงค์

ลานหินปุ่ม

ลานหินปุ่มอยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 5 กม. อยู่ริมหน้าผา ลักษณะโดยทั่วไปเป็นลานหินที่มีหินผุดขึ้นมาเป็นปุ่มกลมมน โผล่พ้นขึ้นมาสูงราวหนึ่งฟุต มีขนาดไล่เลี่ยกัน สภาพเช่นนี้สันนิษฐานว่าเกิดจากการสึกกร่อนตามธรรมชาติของหินทางเคมีและทางฟิสิกส์เนื่องจากลานหินปุ่มอยู่ริมหน้าผา

จึงมีอากาศบริสุทธิ์และมีลมพัดเย็นสบายเหมาะแก่การพักผ่อน สถานที่แห่งนี้ในอดีตจึงเป็นสถานที่ให้พักผ่อนคนไข้ของโรงพยาบาลรัฐ

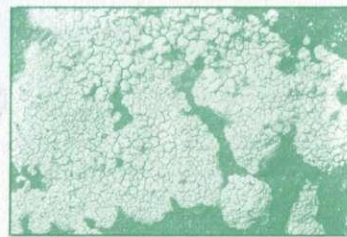

▲ ลานหินปุ่ม

ไลเคน

เป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกหนึ่งที่เกิดจากการใช้ชีวิตร่วมกันของรากับตะไคร้ รา เป็นสิ่งมีชีวิตที่ย่อยสลายธาตุอาหารจากสิ่งอื่น ส่วนตะไคร้เป็นพืชที่สังเคราะห์แสงสร้างอาหารเลี้ยงตัวเองได้ การรวมกันเป็นไลเคนทำให้รามีอาหารและไม่เป็นกาฝากส่วนตะไคร้ได้ที่พักพิงปลอดภัย ไลเคน จึงนับเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของการพึ่งพากันของสิ่งมีชีวิต 2 พวก

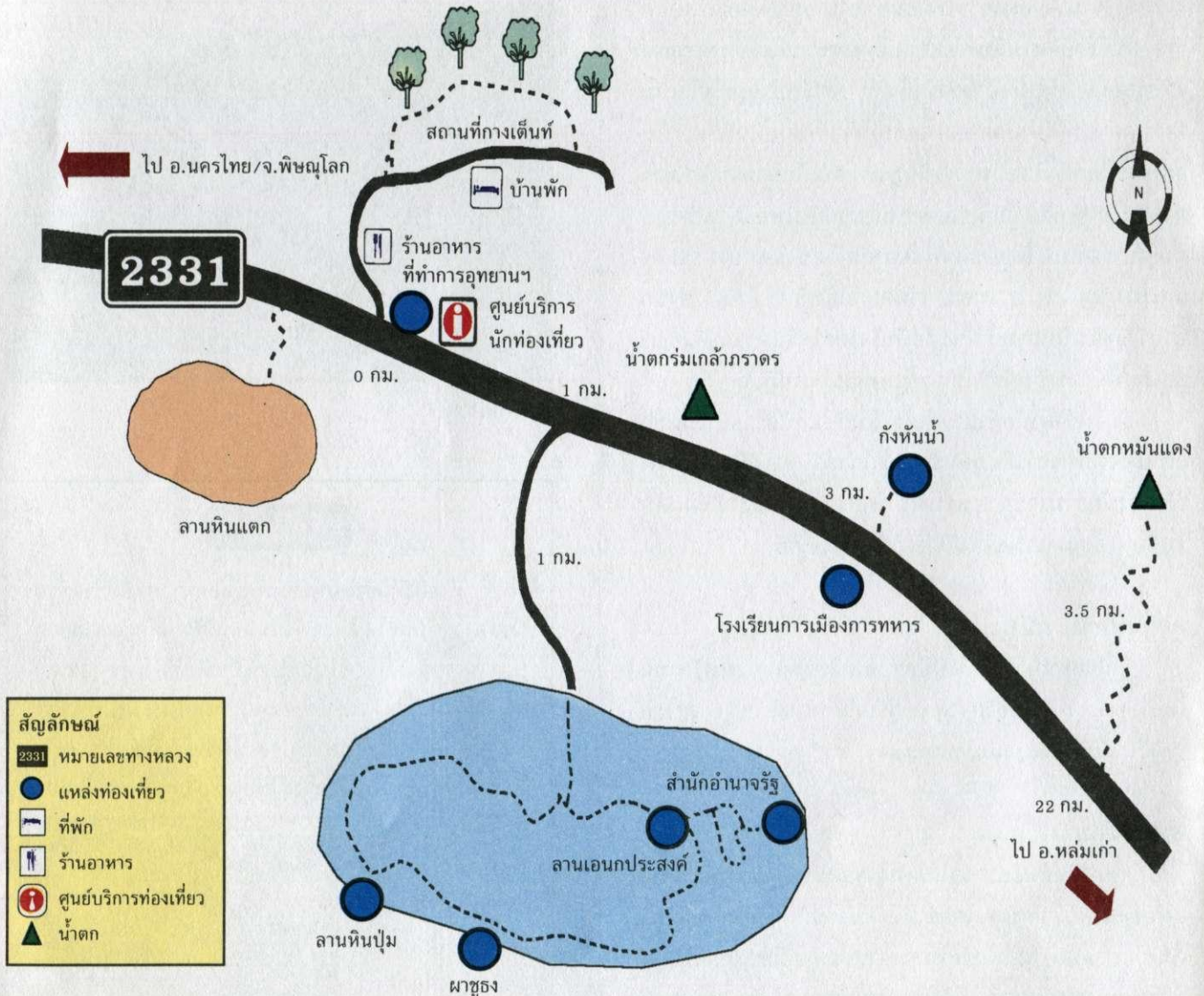
ไลเคนบนก้อนหินส่วนใหญ่เป็นแบบแผ่น ซึ่งเติบโตช้ามากประมาณปีละ 0.5-2.5 มม.

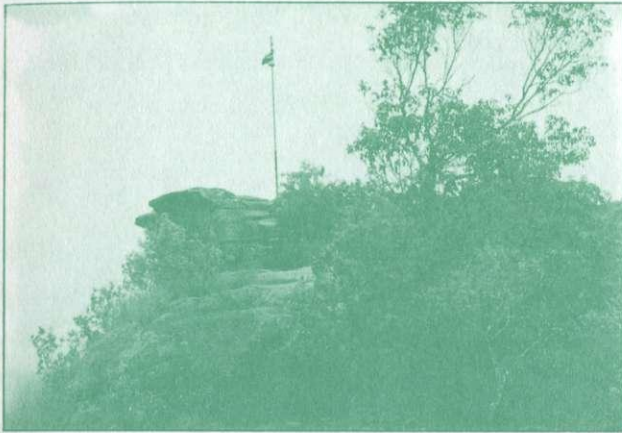

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

ไม่ได้กำหนดมาตราส่วน

▲ ผาซุง

ผาซุง

ผาซุงอยู่ห่างจากลานหินปุ่มไปประมาณ 500 เมตร เป็นหน้าผาสองชั้นสามารถชมทัศนียภาพทั้งดงามได้กว้างไกล โดยเฉพาะยามที่พระอาทิตย์กำลังจะลับแนวเหลี่ยมเขา ซึ่งเป็นภาพทั้งดงามมาก และบริเวณนี้เคยเป็นสถานที่ซึ่ง ผกก.จะขึ้นไปซุงแดงรูปม่อนเคียวทุกครั้งเมื่อชนะทหารฝ่ายรัฐบาล

ลานเอนกประสงค์

ลานเอนกประสงค์เป็นลานหินทรายสีแดงสลับดำขนาดใหญ่กลางป่าดิบ อยู่กึ่งกลางทางแยกระหว่างทางไปสำนักอำนวยการกับผาซุง ลานหินปุ่ม ลานเอนกประสงค์เป็นสถานที่สำหรับเฉลิมฉลองเมื่อมีงานเทศกาลหรืองานพิเศษต่างๆ

ที่หลบภัยทางอากาศ

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาสูงและมีแนวหินที่แตกเป็นร่องลึกและโพรงถ้ำปรากฏอยู่โดยทั่วไป ดังนั้น

ในช่วงเกิดการสู้รบและการทิ้งระเบิดทางอากาศจากทหารฝ่ายรัฐบาล ผกก.จึงใช้โพรงถ้ำบังทางอากาศเหล่านี้เป็นที่หลบภัยทางอากาศที่มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยได้เป็นอย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหลืบหินหรือโพรงถ้ำที่ซ่อนตัวในแนวดันไม้ใหญ่ ทำให้ยากต่อการตรวจการณ์ทางอากาศ ที่หลบภัยทางอากาศมีอยู่หลายแห่งกระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วไป แต่ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมได้มีอยู่ 2 แห่งคือ

1. บริเวณใกล้กับโรงเรียนการเมืองการทหาร อยู่ห่างราว 200 เมตร โดยจากที่ทำการอุทยานไปประมาณ 3.5 กม. ด้านซ้ายมือ เป็นลักษณะโพรงถ้ำขนาดใหญ่มีซอกหลืบสลัซับซ้นประมาณว่าสามารถจุได้ 500 คน ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกใช้เป็นที่หลบภัยทางอากาศของผู้ที่อยู่ในบริเวณโรงเรียนการเมืองการทหาร ปัจจุบันอุทยานได้จัดสร้างบันไดราวดาดข้าม และป้ายชี้ทางเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินชมแล้ว
2. บริเวณทางเข้าสำนักอำนวยการจะมีหลืบถ้ำขนาดใหญ่ที่ปกคลุมด้วยต้นไม้หนาทึบ สามารถจุคนได้ประมาณ 200 คน

▲ ที่หลบภัยทางอากาศ

น้ำตกर्मเกล้าภราดร

ห่างจากโรงเรียนการเมืองการทหารและกังหันน้ำไปทาง
ที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 600 เมตร มีทางแยกเดินลงน้ำตก
โดยจะถึงน้ำตกर्मเกล้าก่อน จากนั้นน้ำตกर्मเกล้าเดินลงไปอีก
ประมาณ 200 เมตร จะเป็นน้ำตกภราดร ซึ่งมีลักษณะคล้ายน้ำ
ตกर्मเกล้าที่เกิดจากลำธารสายเดียวกันแต่มีความสูงน้อยกว่า

น้ำตกศรีพัชรินทร

ชื่อน้ำตกศรีพัชรินทร ตั้งขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์ให้กับ
ทหารจากค่ายศรีพัชรินทร จังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นทหาร
หน่วยแรกที่ขึ้นมาบนภูหินร่องกล้า น้ำตกศรีพัชรินทรมีความ
สูงประมาณ 20 เมตร บริเวณน้ำตกมีแอ่งขนาดใหญ่สำหรับเล่นน้ำ

น้ำตกหมันแดง

เป็นน้ำตกที่มีชั้นต่างๆ รวม 32 ชั้น มีต้นน้ำจากยอด
เขาภูหมัน ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของห้วยน้ำหมัน ซึ่งเป็นห้วยที่มี
น้ำตลอดปี น้ำตกหมันแดง เป็นน้ำตกที่มีความอุดมสมบูรณ์
ห้อมล้อมด้วยป่าดงดิบ จึงนับเป็นผืนป่าที่สมบูรณ์อีกแห่งหนึ่ง
ของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

▲ น้ำตกหมันแดง

การเดินทาง จากที่ทำการอุทยานฯ ใช้เส้นทางสาย
ภูหินร่องกล้า-หล่มเก่า จนถึง กม.ที่ 18 จะมีทางแยกซ้าย
ซึ่งนักท่องเที่ยวจะต้องเดินเท้าต่ออีกประมาณ 3.5 กม.

น้ำตกผาลาด

อยู่บริเวณบ้านห้วยน้ำไซ บริเวณทางเข้าสู่เขื่อนผลิต
กระแสไฟฟ้าจากพลังน้ำของการพลังงานธรรมชาติจากทางแยก
เข้าสู่เขื่อนประมาณ 2 กม.จะมีทางแยกซ้ายมือสู่น้ำตก ซึ่งต้อง
เดินเท้าอีกประมาณ 50 เมตร ก็จะถึงตัวน้ำตก น้ำตกผาลาด
เกิดจากลำน้ำสายใหญ่ ลักษณะน้ำตกถึงแม้ไม่สูงมากนัก แต่จะ
มีน้ำมากตลอดทั้งปี

อับสปอร์ของเฟิร์น

เฟิร์นเป็นพืชไร้ดอก สืบพันธุ์โดยสปอร์เล็กๆ ซึ่ง
อยู่รวมกันในอับสปอร์ใต้ใบเฟิร์น การจัดเรียงอับสปอร์
ของเฟิร์นแต่ละชนิดจะแตกต่างกัน บ้างก็เรียงเป็นแถว
ตามขวาง บ้างก็กระจายไม่เป็นระเบียบ อับสปอร์
ของเฟิร์นบางชนิดเป็นกลุ่มกลมสีน้ำตาล บางชนิดเป็น
ดิ่งขึ้นมาจากใบ นักพฤกษศาสตร์ใช้ลักษณะสปอร์และ
การจัดเรียงอับสปอร์ในการจัดจำแนกชนิดเฟิร์นที่มีอยู่
บนโลกประมาณ 9,000-15,000 ชนิด

น้ำตกตาดฟ้า

เป็นน้ำตกที่มีความสูงมากแห่งหนึ่งของภูหินร่องกล้า เส้นทางที่เข้าไปยังไม่สะดวกต้องใช้เส้นทางลูกรังประมาณ 1 กิโลเมตร แล้วเดินเท้าต่อไปอีกประมาณ 300 เมตร การเดินทางยังไม่สะดวกนัก น้ำตกตาดฟ้าเดิมชื่อตกด่านกอกซาง ซึ่งหมายถึงว่าเป็นด่านตรวจของ ผกค.ในสมัยก่อนที่มีกองของไม้ไผ่ซาง

ข้อแนะนำ

การท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

แหล่งท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้านั้นจะแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มโรงเรียนการเมืองการทหาร กลุ่มโลกที่สาม และลานหินแตก ซึ่งการท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ นั้น ควรจะเริ่มต้นจากศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับอุทยานฯ ก่อน หลังจากนั้นจึงเริ่มเดินทางท่องเที่ยวตามกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนการเมืองการทหาร จะอยู่ห่างจากอุทยานฯ ประมาณ 4 กิโลเมตร แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะประกอบไปด้วย โรงเรียนการเมืองการทหาร หลุมหลบภัยทางอากาศและกังหันน้ำ

2. กลุ่มโลกที่สาม แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะประกอบไปด้วย ลานเอนกประสงค์ สำนักอำนวยการ ฝาชูธง ลานหินปุ่ม และสุสานนักรบ ทปท.

3. ลานหินแตก จะอยู่แยกมาจากแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 2 กลุ่ม โดยลานหินแตกจะอยู่บริเวณฐานพัชรินทร์ ห่างจากที่ทำการอุทยานฯ ประมาณ 1 กิโลเมตร

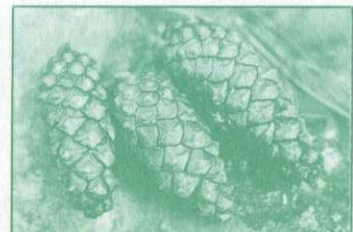
บริการรถเข้าขึ้นภูหินร่องกล้า

นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอเช่ารถตู้หรือรถสองแถวเล็ก ขึ้นภูหินร่องกล้าได้ที่ อำเภอนครไทย หรือที่ บริษัททัวร์ทองทั้ว ในจังหวัดพิษณุโลก โทรศัพท์ (055) 259973 นอกจากนั้นยังมี บริษัท เอเบิลทัวร์แอนด์ทราเวล โทรศัพท์ (055) 242206 และ ณณพรทัวร์ โทรศัพท์ (055) 211141 ซึ่งมีรถตู้ปรับอากาศคอยบริการนักท่องเที่ยวจากพิษณุโลกไปยังภูหินร่องกล้าเป็นประจำอีกด้วย

เนื่องจากเส้นทางขึ้นภูหินร่องกล้ามีสภาพสูงชัน และคดเคี้ยว จึงไม่แนะนำให้นำรถบัสใหญ่ขึ้น ควรเปลี่ยนเป็นรถสองแถวเล็กหรือรถตู้ที่อำเภอนครไทยหรือที่จังหวัดพิษณุโลกจะสะดวกกว่า

ลูกสน

ลูกสนเปรียบเสมือนกับผลไม้ภายในมีเมล็ดติดอยู่ในกลีบที่เป็นเกล็ดแข็ง ต้นสนจะเริ่มสร้างโคนเพศผู้ประมาณเดือน พ.ย.-ก.พ.เมื่อโคนเพศเมียได้รับเรณูจากโคนเพศผู้ที่ปลิวมาตามลมแล้ว ก็จะค่อยๆ เปลี่ยนสภาพจากช่ออ่อนสีเขียวจนแก่จัดเป็นไม้เนื้อแข็ง เกล็ดแตกออกเป็นกลีบๆ ภายในมีเมล็ดซึ่งมีปีกหรือครีบบางๆ กระบวนการนี้กินเวลา 12-14 เดือน ส่วนใหญ่จะแก่จัดในเดือน ธ.ค.-มี.ค.

ที่พักบนภูหินร่องกล้า

รายละเอียดบ้านพัก

ประเภท	ชื่อ	จำนวน เตียง/ หลัง	ลักษณะที่พัก	ค่าบำรุง/ คืน	หมายเหตุ
บ้าน รับรอง	กล้าสู้	13	3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	-	ขออนุญาตจากหัวหน้าอุทยานฯ
	กลุ่มหมอก	7	3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	-	ขออนุญาตจากหัวหน้าอุทยานฯ
	ภูหมันขาว	10	4 ห้องนอน 4 ห้องน้ำ	-	ขออนุญาตจากหัวหน้าอุทยานฯ
	ทะเลเมฆ	7	3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	-	จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ
บ้านพัก	ร่องกล้า 1	7	1 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ	500	จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ
	ปีกไม้	5	2 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ	500	
	ไผ่ล่าย	5	2 ห้องนอน 1 ห้องน้ำ	500	
	สายลม	4	2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	500	
	เชิงดอย	14	2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	1,400	
	ทิวเขา	8	2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	800	
	ขอบฟ้า	8	2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	800	
	หมันแดง	9	3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ	1,200	
เต็นท์	ภูแผงม้า	20	เต็นท์เป็นโรงนอนรวมขนาด	800	จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ จองที่ส่วนอุทยานแห่งชาติ
	ภูชี้ฟ้า	20	20 เตียง ห้องน้ำรวม	800	
	ดาวชัย	20		800	
	ภูเมี่ยง	20		800	
	ภูซัด	20		800	
	ภูลมโล	20		800	
	ภูห้วย	20		800	
	ภูร่องกล้า	20		800	
ค่าย พักแรม	ค่ายพักแรม 1	20	แบ่ง 5 ห้องๆ ละ 4 เตียง	ห้องละ 200.-	
	ค่ายพักแรม 2	20	ห้องน้ำรวม	ห้องละ 200.-	

ระเบียบการจองบ้านพัก

1. จองล่วงหน้าได้ไม่เกิน 30 วัน
2. ต้องติดต่อยืนยันการเข้าพักภายในเวลา 16.00 น. ของวันที่จะเข้าพัก
3. ในวันที่จะเข้าพัก จะต้องมาแสดงตัวแจ้งการเข้าพัก ต่องานบริการบ้านพักก่อนเวลา 18.00 น. หลังจากนั้นจะถือว่า สละสิทธิ์การเข้าพัก

เพิ่มเติม

- เดินทางส่วนตัวนำมาเองหรือเช่าที่ร้านขายของในอุทยานฯ ทางอุทยานฯ เตรียมลานทางเดินที่ไว้ให้บริการสวนสน, ลานหินและหลังค่ายพักแรม เสียค่าบริการคนละ 10 บาท
- การเข้าพัก ตั้งแต่ 12.00 น. ของวันที่จอง แต่ต้องคืนกุญแจที่พังก่อน 11.00 น. ของวันถัดไป ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ บางเขน โทร. 02-5795734, 5797223
- อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตู้ ปณ.3 อ.นครไทย จ.พิษณุโลก 65120 โทร. (055) 233527, 01-2260726

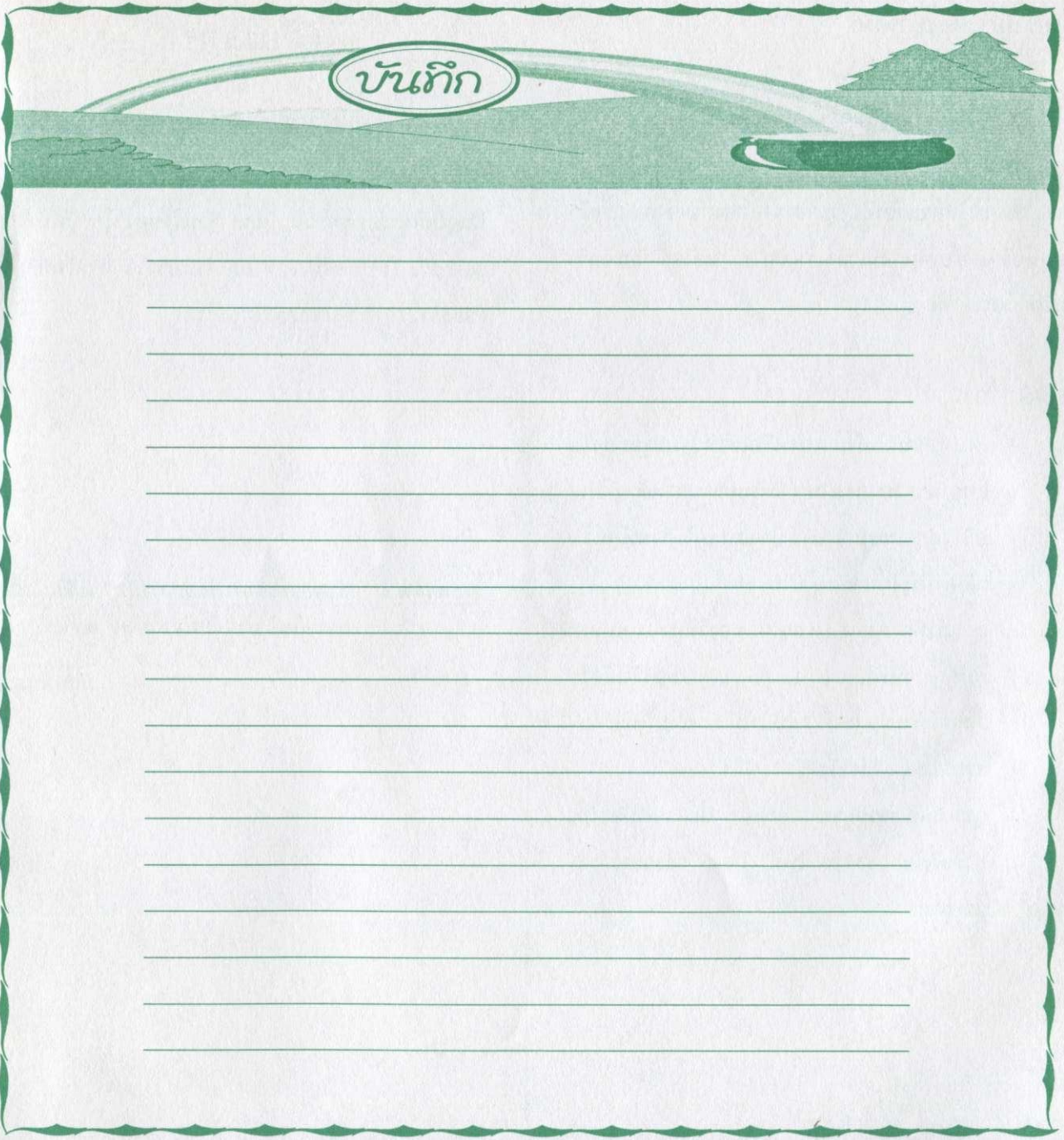

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า มีร้านอาหารเอกชนให้บริการอาหารและเครื่องดื่มแก่นักท่องเที่ยวจำนวน 2 ร้าน โดยเปิดให้บริการทุกวัน ได้แก่ ร้านรังทอง โทรศัพท์ (055) 389002, (01) 9624527 และร้านดวงใจ โทรศัพท์ (055) 389051, (01) 9718623, 6751578

หมายเหตุ : - ข้อมูลและราคาในเอกสารนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้
- สงวนสิทธิ์ ห้ามจัดพิมพ์เพื่อจำหน่าย

มิถุนายน 2543

Member of UCOM Group

ยินดีให้บริการค่ะ

"บริการที่ดียั่งยืน"
SUSTAINABLE SERVICE

we love to care

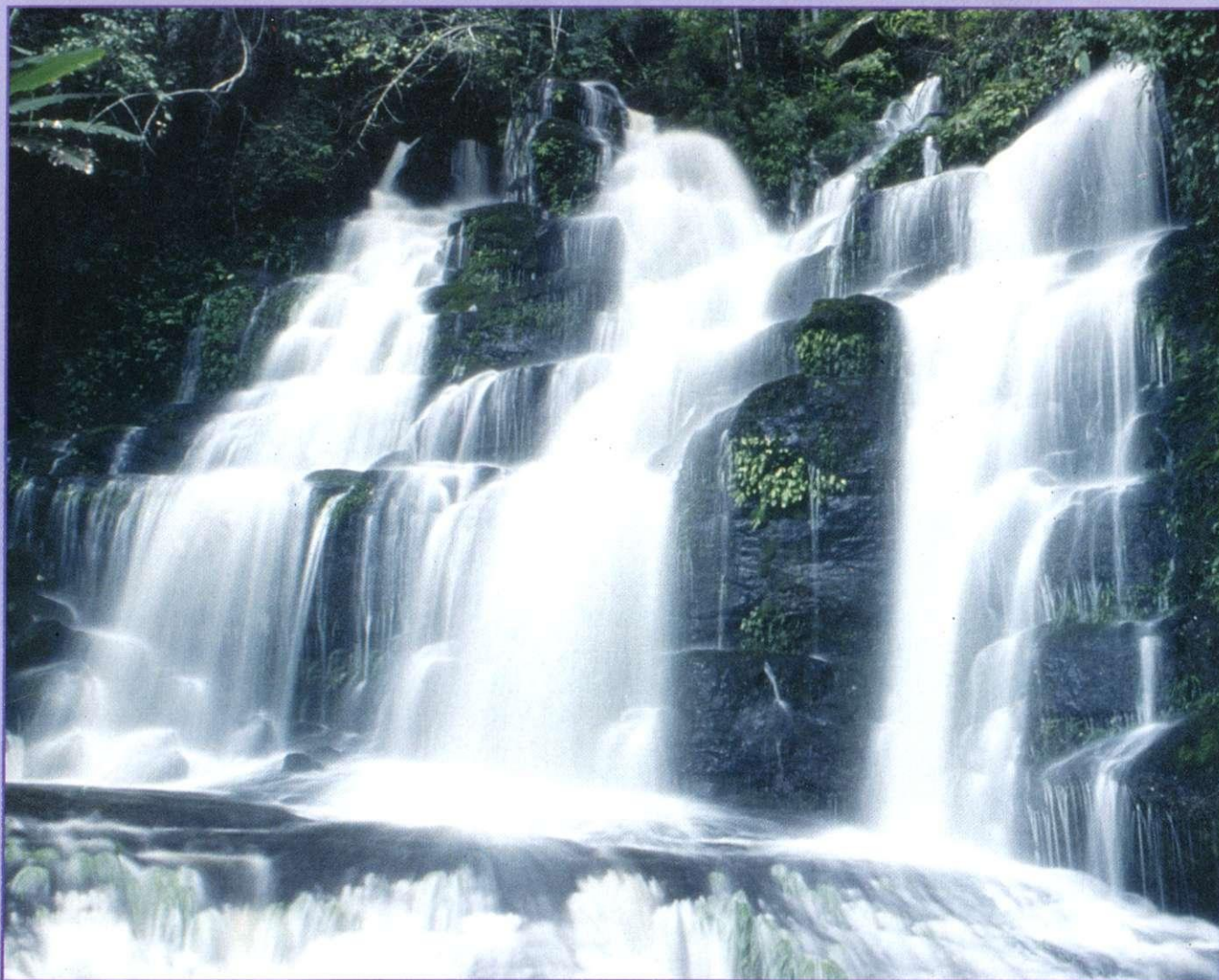
/// www.tacphone.com ///

บมจ.โทเทิล แอคเซ็ส คอมมูนิเคชั่น สำนักงานสาขาภาคเหนือ

จังหวัดพิษณุโลก 297/1-5 ถ.บรมไตรโลกนาถ 2 อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000 โทร. (055) 217-700

จังหวัดเชียงใหม่ 97/2-5 ถ.ราชดำเนิน ต.พระสิงห์ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000 โทร. (053) 280-700

น้ำตกหมันแดง อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า

จัดทำโดย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 3

209/7-8 ศูนย์การค้าสุริยสิทธิ์ ถนนบรมไตรโลกนารถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

โทรศัพท์ & โทรสาร (055) 252742-3

E-Mail : tatphs@loxinfo.co.th Website : <http://www.thai.net/tatphs>